

Снігурова Т. О.

канд. пед. наук, доцент, зав. кафедри гуманітарних наук

Міхньов І. В.

викладач кафедри гуманітарних наук

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

(Харків)

РОЗРОБКА ДИСТАНЦІЙНИХ КУРСІВ ДЛЯ ВИКЛАДАННЯ РОСІЙСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ

Актуальність дослідження. Викладання мовних дисциплін за допомогою дистанційних курсів за останні роки повною мірою увійшло у практику освітньої діяльності провідних вишів і є актуальним. Розробка дистанційних курсів з російської мови як іноземної «Debut» та «Debut 1» для англomовних студентів-іноземців здійснювалася на платформі Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» у середовищі Moodle [1–2].

Мета дослідження – розробка дистанційних курсів для викладання іноземної мови (російської) – зумовила створення навчальних матеріалів на основі визначення цільової групи учнів, а також складання календарного плану занять з детальною покроковою інструкцією виконання навчальних дій і відповідною оцінювальною шкалою.

Виклад основного матеріалу. Розглянемо структуру дистанційних курсів для викладання мовних дисциплін на прикладі дистанційного курсу «Debut». Дистанційний курс, призначений студентам-іноземцям, які вперше починають вивчати російську мову, містить матеріали, що забезпечують формування у студентів базових знань і навичок російського читання, мовлення і письма до рівня А2 за мовним дескриптором Ради Європи. Курс може використовуватись у навчанні широкого кола студентів, які опановують російську мову з різними цілями (проживання та навчання в

країнах, в яких говорять російською мовою; короткострокові курси російської мови; стажування; отримання академічних кредитів з іноземної мови (російської) і т.ін.). Тривалість курсу – 8 тижнів.

Дистанційний курс складається з презентаційної частини і 8 уроків. Презентаційна частина містить: форум новин; презентацію курсу; інструкцію про те, як працювати з курсом; анкету студента; інформацію про авторів; глосарій курсу; форум курсу; презентацію російських ідіом, підібраних до кожного з уроків курсу. Тематика уроків наступна: Lesson 1. The Russian Alphabet; Lesson 2. Greetings. Introductions; Lesson 3. Getting Acquainted. Introductions; Lesson 4. Professions; Lesson 5. Do you speak Russian?; Lesson 6. If you got ill...; Lesson 7. In a cafe; Lesson 8. Getting around the city. Кожен з уроків забезпечений короткою анотацією про те, які навички і мовні вміння набудуть студенти після роботи з представленими в них матеріалами, наприклад: «After having this class you'll get acquainted with printed and handwritten letters of the Russian Alphabet, and you'll be able to read and write good Russian»; «After having this class you'll be able to greet people and make introductions»; «After having this class you'll be able to introduce yourself as a professional and speak about the place you work» і т.ін.).

Структура Lesson 1. The Russian Alphabet містить: робочий план на тиждень; 4 завдання; форум уроку, участь в якому забезпечує студентам можливість обговорювати проблеми, що виникають при вивченні матеріалів уроку і отримувати відповіді тьютора на свої питання. Матеріали уроку забезпечують необхідне фонетичне тренування і вдосконалення навичок російської вимови у студентів. Для здійснення контролю за виконанням завдань викладачем і нарахування балів студентам потрібно надіслати файли з аудіо записом та фотокопії письмових завдань. Максимальна кількість балів – 100 за виконання завдань для кожного уроку.

Структура Lessons 2–8 ідентична і містить наступні елементи: робочий план на тиждень; лексику уроку з перекладом на англійську мову і озвученням; діалоги, в яких реалізується надана лексика (також з перекладом

і озвученням); граматичну секцію з поясненням граматичних явищ; вправи для тренування і закріплення граматичних навичок; російсько-англійський глосарій; форум уроку.

Робочий план і граматична секція уроку виконані у вигляді модуля «Сторінка», який забезпечує більшу доступність ресурсу (наприклад, для користувачів мобільних пристроїв) і легкість в його оновленні; інші елементи структури (крім глосарію і форуму) надано у вигляді навчального елемента «Завдання», що дозволяє отримувати студентські роботи, оцінювати їх і надавати відгуки.

Висновки. Застосування в навчальному процесі дистанційного курсу для вивчення російської мови як іноземної «Дебют» (доступно також і його друковане видання з посиланнями на аудіосупровід [3]) забезпечує наступні можливості: сприяє залученню іноземних студентів до навчання в Україні та в певній мірі здійснює їх початкову мовну підготовку; дозволяє урізноманітнити навчальний процес для студентів, які вже проходять навчання; створює належні умови для самостійної роботи; уможливорює отримання необхідних кредитів з іноземної (російської) мови тим студентам, які через різні причини не можуть приїхати для очного навчання.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Büchner A. Moodle 2 Administration. – Birmingham: Packt Publishing, 2011. – 420 p.
2. Hillar S. Moodle 2.5 Multimedia Cookbook. – Birmingham: Packt Publishing, 2013. – 300 p.
3. Snegurova T., Romanov Yu., Paramonova V. Debut. Russian for beginners. A study guide for international students. – Kharkov: NTU KhPI, 2016. – 72 p.